

Inför nya Fördjupa- och utvidgningsskolorna.

Den nya skolan skall behandla den 27-åriga ungdomen vid Fjärde, Fjärde, och Sextondeklassens skolor. De två förstnämnda klasserna gillas förslaget, liksom det Nationella-konventet efter en kort diskussion beslutat att ligga tillrätta till handlingarna. Förordningen angående skolorna är som allmänna handlingar till utredningens kassa och budgetkommissionerna, som förslaget skall utredas för införande i skolornas utbildnings- och utbildningsplaner. De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

Vid utredningarna skall också de nämnda skolorna utredas af skolorna A. T. V. V. V. V. V. De två nya skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

Frågan om godkännande af läroplan för Gålleborgs läroplan.

Vid den pedagogiska utredningen, som gjorts i Gålleborgs läroplan 1901, har man utredt frågan om godkännande af läroplan för Gålleborgs läroplan. De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

De skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna, de skolorna skall utredas i skolorna.

Sjöländer-Vihlanders räknebok.

Herr redaktör!

Med anledning af hr Fr:s uppsats i gårdagens nr af Svensk Lärarettning anse vi oss, ehuru ogärna, nödgade att bedja om plats för nedanstående.

Ånskönt recensenten försäkrar, att han »studerat» vår räknebok, lägger han ånyo i dagen, att han åtminstone verkställt sina studier på ett allt annat än grannliga och grundligt sätt. Han säger (t. o. m. på två ställen), att reglerna »få barnen till läfs, innan de lärt uppfatta delarnas förhållande inbördes, således innan de hafva något, af hvilket reglerna kunna abstraheras.» Det gläder oss att såsom svar på denna falska beskyllning endast behöfva hänvisa till boken själf. Se, utom andra, ex. 92—115 (andra h.), bland dessa särskildt ex.

112—115 (112 ex.: a) $\frac{1}{100}$ kr. = $\frac{x}{100}$ kr.; b) $\frac{x}{100}$

kr. = $\frac{x}{100}$ kr.; c) $\frac{x}{10}$ kr. = $\frac{x}{100}$ kr. o. s. v.),

där de vanligaste decimaldelarnas »förhållande inbördes» öfvas.²

Beträffande den plats, decimalbråk bör lemnas vid räkneundervisningen, göra sig tre olika meningar gällande:

1) allmänna bråk går före decimalbråk, enär det senare endast är en art eller en del af det förra;

2) decimalbråk sättes i närmaste samband med hela tal, enär den vanliga och kortaste beteckningen af decimalbråk sker enligt lagen för tiotalssorter (tal- och mätorter);

3) endast det allmänna bråkbegreppet, hvartill bör räknas reduktioner inom talsystemet (= »delarnas förhållande inbördes» och till det hela), afhandlas — naturligtvis förutom hela tal — före den egentliga behandlingen af decimalbråk.

Till åsikten nr 1, som synes vara den rationellaste³ och mest öfverensstämmande med aritmetikens naturliga utveckling, ansluter sig t. ex. lektor Nordlund (enligt af honom sedan längre tid tillbaka utgifna arbeten).

Till åsikten nr 2 synes hr Fr. jämte åtskilliga andra höra.⁴ Så t. ex. hörde vi för något år sedan, att en folkskoleinspektör menade, det decimalbråk vore så lätt, att det lämpligast borde behandlas i samband med hela tal redan i småskolan.⁵

Utrymmet medgifver icke att närmare utveckla, hvarför vi af pedagogiska och praktiska skäl ansluta oss till uppfattningen nr 3.⁶

Rec. tror med rätta, att vi godkänna »den pedagogisk-psykologiska regeln, att det nya, som man vill lära barnen, skall anknytas till det, som förut finnes i barnets medvetande». Men före decimalbråks beteckning (utan nämnare) vill rec. hafva i »barnets medvetande» endast »tiotalssystemet», under det vi däri vilja inrymma, förutom »tiotalssystemet», äfven »bråkbegreppet» (= delarnas förhållande både till det hela och inbördes).⁷

Trots rec:s tal om »graverande anmärkingar» och »bevis» på hela »spalter» är vår logik så svag, att vi i de flesta fall icke finna annat än obevisade påståenden och misstydingar. Till tröst för rec. vilja vi dock försäkra, att vi äro

mycket mottagliga för bevisade och klara sanningar, hvar de än påträffas.

Ett par frågor, endast till begrundande, må tillåtas oss. Äro t. ex. $\frac{4}{10}$ och $\frac{25}{100}$ ej decimalbråk¹, men väl $0,4$ och $0,25$? Plägar rec. fälla »allmänna omdömen» om en boks »förtjenster» på grund af »anmärkingar» om hennes brister?²

Herr recensent! Ett godt återseende, öga mot öga, men ett långt »farväl» i tidningens spalter! Den 18 september 1890.

K. O. Sjölander.

Svar.

¹ Och jag vidhåller detta.

² Af dessa ex. är det endast 111 c) och d) samt 112—115, som handla om delarnas förhållande inbördes. I alla andra ex., som höra till kapitlet, afhandlas delarnas förhållande till hela. (Läsaren behagade själf se efter!) Ävval! I dessa senare läras barnen bland annat, att tiondelar, hundradelar, tusendelar uppkomma, när det hela delas i 10, 100, 1.000 delar. Och detta är ju på sin plats, enär hela kapitlet handlar om bråkbegreppet. Efter detta begära förf. emellertid helt apropos, att barnen genast skola räkna de ofvan citerade 5

exemplen: $\frac{1}{10}$ kr = $\frac{x}{100}$ kr. etc. Men hvarifrån skola barnen hämta förutsättningar härtill? Förutsättningar äro, att de lärt uppfatta förhållandet mellan dessa delar. Skulle de männe få någon klar föreställning om detta förhållande endast därför, att de uppfordras angifva det samma? Nej, en klar föreställning få de däri genom, och endast däri genom, att tiondelarna delas i tio delar, hundradelarna ytterligare i tio delar etc. Men exempel af detta slag saknas helt och hållet. Förf. tyckas dock haft någon aning om behöfligheten af sådana exempel, ty de hafva verkligen ryckt in några sådana — öfverall, sedan de på tre sidor exerceerat med siffror. Se ex. 158!

För öfrigt är det ju något högst märkvärdigt, att förf. skulle i kapitlet om bråkbegreppet hafva inströit några exempel, af hvilka i ett följande kapitel en regel skulle dragas om en för decimalbråk så utomordentligt viktig sak som delarnas förhållande inbördes.

³ Ja, om man endast tar hänsyn till ämnet själf och icke till folkskolebarns behof.

⁴ Min åsikt är den, att en omedelbar anknytning af decimalbråk till hela tal är en psykologisk omöjlighet. Bråkbegreppet måste komma emellan. Men reduktionerna inom decimalbråk och allmänna bråk hafva sin plats i kapitlet om de respektiva bräken.

⁵ Hör ej hit.

⁶ Förf. vilja låta barnen litet läppja på allmänna bråks förlängning (se ex. 81—83!) för att sedan uppskjuta denna räkning — ett helt år.

⁷ Märk! Jag har förordat följande väg till beteckningen: (hela tal), bråkbegreppet, uppfattning af tiondelarna och deras förhållande till entalen, tiondelarnas beteckning, uppfattning af hundradelarna och deras förhållande till tiondelarna, hundradelarnas beteckning etc.

Förf. begagna följande väg: (hela tal), bråkbegreppet, allmänna bråks beteckning, nämna-rens bortkastande, de olika decimaldelarnas beteckning (ty dit måste ju förf. nolens volens komma) samt efteråt — uppfattningen af dessa delars inbördes förhållande. Läsaren finner, att förf:s är åtminstone ingen genväg. Om »åskådlig och sträng planmässighet» skola vi icke tala.

⁸ Ähjo.

⁹ Denna skarpsinniga sammanställning må stå för förf:s räkning. Om betydelsen af ordet »anmärkning», se Sundéns »Ordbok öfver svenska språket».

Fr.

Breflåda.

(Meddelanden och förfrågningar i bref och å brefkort, som icke äro undertecknade med afsändarens namn och adress, lemnas utan afseende.)

G. L.—th. 1) Läraren kan icke anses skyldig att på sin fritid »läsa igen» den tid skolan

varit inställd på grund af smittosam sjukdom. 2) Ja.

E. . . k. 1) Nej, enligt ett utslag i denna tidning nr 44 år 1888. 2) Efter fyrk. 3) Ersättningen för såväl bostad och bränsle som för kofoder skall utbetalas kvartalsvis liksom den kontanta lönen.

J. Fröberg m. fl., Jönköping. Då motionen inkommer till centralstyrelsen, skall den återgifvas i tidningen. Att två gånger införa Edra skäl torde vara öfverflödigt.

Sten. Församlingen skall hafva erlagt 20 årsafgifter å 35 kr. = 700 kr. Vid Eder afgång har församlingen under de senaste 20 åren erlagt 14 x 30 kr. + 6 x 35 kr. = 630 kr. Det tilläggsbelopp, som skall af församlingen gäldas, blir alltså 70 kr., hvilket fördelas på 2 år. Se vidare Sv. Ltg nr 46 år 1886!

O. F. L. I Stockholms folkskolor användas följande böcker: Sofi Almqvists läsebok för småskolan, Steinmetz' biblisk historia, Alfr. Bergs räknebok, Erselevs geografi. Odhners historia, Berg-Lindéns naturlära och Siljeströms geometri. Ett par af dessa torde under den närmaste tiden komma att utbytas mot andra.

T. G. E. D. Prejudikat rörande »förenade tjänster» finnas senast införda i denna tidning nr 22 år 1889 samt nr 8, 18 och 19 innevarande år.

E. A. Vi förstå ej frågan. Den valde kan väl icke vara »utesluten från förslaget», »innan dom i målet fallit».

J. . . 1) Utgifvaren af Pedagogisk Tidskrift, rektor H. F. Hult i Halmstad, är själf tidskriftens förläggare (med statsunderstöd). 2) Flickskolekommitténs betänkande erhålles genom bokhandeln (Samson & Vallins förlag). 3) Något hvarje år. 4) Äfven allmänna mötet 1888.

—isse N. 1) Anmäl förhållandet till skolerådet, som är skyldigt att ingripa. 2) Liedbecks »Gymnastiska dagöfningar». 3) Synes ej vara riktigt. Underlåta bidragsgifvaren om förhållandet.

— ! Så har skett flestades, men något prejudikat finnes ej.

Mr. 1) och 2) Det enda af oss kända prejudikatet rörande skollärares utgörande af prästskatt återfinnes i denna tidning nr 44 år 1888. 3) Ja.

H. N. E. 1) Ja. 2) Nej.

Bror. 1) Läraren kan icke vara skyldig att i skolan tillhandahålla akademiens ordlista. Det blir skolerådets sak. 2) Alla behöfliga dagböcker, journaler m. m. skola bekostas af skolerådet. 3) Hvarje efter 1876 års början tillsatt ordinarie lärare är medlem af änke- och pupillkassan, utan att någon anmälan därom behöfver göras. 4) Nej, afdrages i landtränieret.

Oviss Q. Frågorna ligga utom denna tidnings område.

Agapetus. 1) Ja. 2) Ovisst, då ifrågavarande kongl. bref ej talar om något betyg. 3) Intet stadgande.

L. L. 1) Går rekommenderad försändelse förlorad, ersättes den af postverket med 50 kr., äfven om försändelsen blott innehållit ansökningshandlingar. 2) Nej. 3) Ja.

Rogo. Tvistigt. Antagligen frånräknas dessa röster.

Fundersam. Vi våga ej yttra oss i denna invecklade sak.

—d—. Synes vara riktigt, men något dylikt mål har ej förekommit.

Doffe. 1) Antagligen ej. 2) Ja. 3) Jo, nog kan han anföra besvär, men föga troligt är, att de vinna bifall. 4) Nej.

N. C.—st. 1) Säkkrast att begära tillåtelse därtill. 2) Nej. 3) Ja. Se ett par utslag i denna tidning under innevarande år!

Niödrig prenumerant. Inga andra allmänna bestämmelser härom än de, till hvilka Ni själf hänvisar.

G.—n. 1 kr. — Alf. 1 kr. 50 öre. — Pontus. 1 kr. 30 öre. — O.—r i G. 2 kr. 25 öre.

Minneslista.

Okt. Vid kyrkostämman i denna månad bestämes nästa års utgifts- och inkomststat för skolväsendet. (K. F. §§ 9 och 36.)

- 17. Norrköpings skollärareförenings möte i Norrköping.
- 18. Kongsbacka skolförenings möte i Kongsbacka.
- Linköpings folkskollärareförenings möte i Linköping.
- Bollnäs-Ärbrå-kretsens möte i Ärbrå.

Familjetotiser.

(Kostnadsfria tillkännagifvanden.)

Trolofvade.

Folkskolläraren O. N. Vingård i Munkedal, Foss, och Charlotta J. Hanson i Röd, Berfendal.

Vigde.

Folkskolläraren i Elveröd Elieser Svansson och Hilda Nordström, Nya Varvet, Göteborg, 4 okt.

Född.

Anna och Viktor Söderlunds dotter, Kisbergs skolhus, 3 okt.

Död.

Maria och Gustaf Oskar Österlundhs son Martin Valdemar, Östuna skolhus, 22 sept, 6 1/2 år.

Lediga tjänster.

Vid folkskolan.

Gullabo, Kalm., flytt, före 8 dec., l. enl. l., adr. Gullabo. (Se annonsen!)

Alfta, Gäddvik, lärarinna, flytt., 60 d. fr. 1 okt., l. 600 kr. m. m., adr. Alfta.

Vikariat m. m.

Nässjö, Jönk., 60 d. fr. 30 sept., adr. Barke-ryd. (Se annonsen!)

Forserum, Jönk., genast, adr. Forserum. (Se annonsen!)

Öster-Fernebo, Gflb., genast, adr. Öster-Fernebo. (Se annonsen!)

Vid småskolan.

Hvitaby, Hvitmölla, Krist., lärarinna, före 1 nov., adr. Kivik. (Se annonsen!)

Västra Tollstad, Östg., lärarinna, före 1 nov., adr. Hästholmen. (Se annonsen!)

Filipstad, lärarinna, före 1 nov., adr. Filipstad. (Se annonsen!)

ANNONSER.

Hrr skolrådsordförande

göras uppmärksamma på fördelen af att i Svensk Läraretidning, som är den inom lärarekåren mest spridda tidningen, införa fullständiga tillkännagifvanden om lediga tjänster vid folk- och småskolan.

Enligt träffad öfverenskommelse kunna annonser om lediga tjänster genom denna tidning blifva införda i Post- och Inrikes tidningar på föreskrifna tider utan annan förhöjd afgift än annonspriset. Endast ett manuskript behöfver alltså insändas till Svensk Läraretidning, Stockholm N.

SAMMANTRÄDEN.

Linköpings folkskollärareförening sammanträder å Ljungstedts skola i Linköping lördagen den 18 oktober kl. 10 f. m., hvarvid förekommer:

1. Föredrag.
2. Val.
3. Förslag till ändring af stadgarna.
4. Behandling af centralstyrelsens ärenden: a) om den nya anordningen af kristendomsundervisningen; b) om öfriga märkliga delar af den nya normalplanens bestämmelser.
5. Resterande årsafgifter upptagas.

Linköping den 2 oktober 1890.

Styrelsen.